

ሽጌሎሲስ

ሽጌሎሲስ ምንድን ነው?

ሽጌሎሲስ ሺጋላ በሚባል ባክቴሪያ የሚመጣ የአንጀት ኢንፌክሽን ነው። ወደ ሌሎች ሰዎች ለመሰራጨት በጣም ቀላል ነው እና አንዳንድ ጊዜ ወረርሽኞችን ያስከትላል።

ሽጌሎሲስ የሚይዘው ማነው?

ማንኛውም ሰው ሽጌሎሲስ ሊይዘው ይችላል፤ ነገር ግን በትናንሽ ልጆች ላይ በጣም የተለመደ ነው። ለበሽታው የበለጠ ተጋላጭ የሆኑት በሕፃናት ማቆያ ማዕከላት ውስጥ ያሉ ልጆችን እና በተቋማት ውስጥ የሚኖሩ ሰዎችን ያጠቃልላል። ወረርሽኙ አብዛኛውን ጊዜ ከንጽህና ጉድለት፣ ከተጨናነቀ የኑሮ ሁኔታ እና ከተበከለ ምግብ ወይም ውሃ ጋር ይያያዛል። ወደ ታዳጊ አገሮች የሚሄዱ ተጓዦች እና ከወንዶች ጋር የግብረ ሥጋ ግንኙነት የሚፈጽሙ ወንዶች የመጋለጥ እድላቸው እየጨመረ ነው።

ሽጌሎሲስ እንዴት ይተላለፋል?

ኢንፌክሽኑን ለመፍጠር ባክቴሪያዎች ወደ አፍ ውስጥ መግባት አለባቸው። በሺጋላ የተያዙ ሰዎች ባክቴሪያውን ወደ ሰገራ (ሰገራ) ያፈሳሉ። ከዚያም ሰገራው መሬትን፣ ምግብን ወይም ውሃን ሊበክል ይችላል። ሰዎች የተበከሉ ቦታዎችን በመጓጓዣ፣ ባክቴሪያውን በእጃቸው ላይ በማድረግ እና እጃቸውን ወደ አፋቸው በማስገባት፣ ወይም የተበከለ ምግብ በመመገብ ወይም የተበከለ ውሃ በመጠጣት (ዋና በሚዋኙበት ጊዜ መዝናኛ ውሃን ጨምሮ) ሊበከሉ ይችላሉ። በሻይረሱ የተያዙ ሰዎች ተቅማጥ እስካልቆመላቸው ድረስ ከመዋኘት መቆጠብ አለባቸው እና ህጻናት የገንዳ ውሃ ከመዋጥ መከልከል አለባቸው። በበሽታው የተጠቁ የምግብ አሰናጆች ወደ መጻዳጃ ቤት ከሄዱ በኋላ እጃቸውን በአግባቡ ካልታጠቡ እና ሌሎች ሰዎች የሚበሉትን ምግብ ካሰናዱ ምግቡን ሊበክሉት ይችላሉ። ዳይፐር በሚቀይሩበት ጊዜ የተበከሉ እጆችም በሽታውን ሊያስተላልፉ ይችላሉ (ለምሳሌ በህጻናት እንክብካቤ ቦታዎች)። ከታመመ ወይም በቅርብ ጊዜ ከሽጌሎሲስ ከዳነ ሰው ጋር በግብረ ሥጋ ግንኙነት ወቅት ለሰገራ መጋለጥ በሽታውን ሊያዘመት ይችላል።

የሽጌሎሲስ ምልክቶች ምንድን ናቸው?

ሽጌሎሲስ ያለባቸው ሰዎች መለስተኛ ወይም ከባድ ተቅማጥ (ልቅ ሰገራ)፣ ብዙ ጊዜ ትኩሳት እና በሰገራ ውስጥ ያሉ የደም ወይም የንፍጥ ምልክቶች ሊያጋጥማቸው ይችላል። አንዳንድ በበሽታው የተያዙ ሰዎች ማቅለሽለሽ እና ማስታወክ ያጋጥማቸዋል ፣ ሌሎች ደግሞ ምንም ምልክት ላያሳዩ ይችላሉ።

የበሽታው ምልክቶች፣ ለበሽታው ከተጋለጡ ከስንት ጊዜ በኋላ ይታያሉ?

ምልክቶቹ ከተጋለጡ በኋላ ከአንድ እስከ ሰባት ቀናት ውስጥ ሊታዩ ይችላሉ፤ ነገር ግን ብዙውን ጊዜ ከተጋለጡ ከአንድ እስከ ሰባት ቀናት ውስጥ ይታያሉ።

ሽንጮሲስ እንዴት ነው የሚመረመረው?

ሽንጮሲስ በሰገራ ላይ የላብራቶሪ ምርመራ በማካሄድ ይታወቃል። እንዲሁም ላብራቶሪው የትኛው አንቲባዮቲክ፣ ካለ፣ ኢንፌክሽኑን ለማከም የተሻለ ነው የሚለውን ለመለየት ልዩ ምርመራዎችን ሊያደርግ ይችላል።

የሽንጮሲስ ሕክምና ምንድነው?

ሽንጮሲስ ያለባቸው አብዛኛዎቹ ሰዎች ያለ ህክምና ይድናሉ። ተቅማጥ ያለባቸው ሰዎች ብዙ ፈሳሽ መጠጣት አለባቸው። በጣም ከባድ በሆኑ ጉዳዮች ላይ ፈሳሽ በደም ውስጥ ሊሰጥ ይችላል። አንቲባዮቲኮች አልፎ ከባድ ጉዳዮችን ለማከም ወይም ባክቴሪያዎቹ ሰገራ ውስጥ የሚገኙበትን ጊዜ ለማሳጠር ጥቅም ላይ ይውላሉ፣ በተለይም ለምግብ ተቆጣጣሪዎች፣ በህጻናት እንክብካቤ ውስጥ ላሉ ልጆች ወይም ተቋማዊ ግለሰቦች።

ሽንጮሲስን እንዴት መከላከል ይቻላል?

ጂጋታ በሰገራ ውስጥ ስለሚተላለፍ በሽታውን ለመከላከል በጣም አስፈላጊው ብቸኛው መንገድ ሽንት ቤት ከተጠቀሙ ወይም ዳይፐር ከቀየሩ በኋላ እና ምግብ ከማዘጋጀት በፊት እና በኋላ እጅን በሰሙና እና በሞቀ ውሃ በጥንቃቄ መታጠብ ነው። የተበከሉ ምግቦችን እና ውሃን ማስወገድም አስፈላጊ ነው። የገንዳ ውሃ ከመዋጥ ይቆጠቡ፣ እና ተቅማጥ ካሎት ከውኃው ይራቁ። የትዳር ጓደኛዎ ከተቅማጥ ካገገሙ በኋላ ለአንድ ሳምንት የግብረ ሥጋ ግንኙነትን ያስወግዱ።

በበሽታው የተያዘ ሰው ጂጋታ ባክቴሪያን እስከ ምን ያህል ጊዜ ድረስ መሸከም ይችላል?

ብዙ ሰዎች በሰገራቸው ውስጥ >ጂጋታን ከአንድ እስከ ሁለት ሳምንታት ያሳልፋሉ። አንዳንድ አንቲባዮቲኮች ጂጋታ በበሽታው በተያዘ ሰው ሰገራ ውስጥ የሚገኝበትን ጊዜ ያሳጥሩታል።

በበሽታው የተያዘ ሰው ከስራ ወይም ከትምህርት ቤት መገለል አለበት?

አብዛኞቹ የተጠቁ ሰዎች ተቅማጥ ሲቆም ወደ ሥራ ወይም ትምህርት ቤት ሊመለሱ ይችላሉ። የምግብ ተቆጣጣሪዎች፣ የህጻናት እንክብካቤ ሰራተኞች ወይም ታዳሚዎች እና የጤና አጠባበቅ ሰራተኞች ሁለት የሰገራ ናሙናቸው ጂጋታ ባክቴሪያ ሳያበቅል እስካልተገኘ ድረስ ወደ ስራ መመለስ አይችሉም። የጤና ዲፓርትመንት በእነዚህ በታዎች ውስጥ ያሉ ሰዎች መቼ ወደ ሥራ ሊመለሱ እንደሚችሉ ለመወሰን ይረዳል።

ስለ ሽንጮሲስ እንዴት የበለጠ ማወቅ እችላለሁ?

- ስለ shigellosis ስጋት ካለዎት የጤና እንክብካቤ አቅራቢዎን ያነጋግሩ።
- ለአካባቢዎ የጤና መምሪያ ይደውሉ። የአካባቢ ጤና መምሪያዎች ማውጫ እዚህ ይገኛል፡- <http://www.vdh.virginia.gov/local-health-districts/>
- የበሽታ መቆጣጠሪያ እና መከላከያ ማእከልን በ <https://www.cdc.gov/shigella/> ላይ ይጎብኙ።